

Jasienok

Vianoce a ich pohoda sú už len peknou spomienkou, za nami je aj hektické januárové obdobie skúšania a písomiek. Je tu čas vyhodnocovania vzdelávacích výsledkov za prácu počas prvého polroka. Niekoľko je spokojný so svojou odmenou v podobe pekných známok na vysvedčení, iní sú spokojní možno už menej. Tým, ktorým sa to podarilo, blahoželáme.

Tým, ktorí musia ešte na sebe a svojich výkonoch popracovať, želáme veľa trpežlivosti a sily. Benjamin Franklin, americký politik, hovorí : „Usilovnosť je matka úspechu.“ Dôležité je to, že začíname odznova a s čistým štítom. Všetkým prajeme úspešný, pohodový, na pekné zážitky s dobrými priateľmi bohatý druhý polrok. ☺

Sneh

Vonku sneží, slnko po snehu beží.
Jež sa ježí, že je na snehu svieži.
Zvony zvonia vo veži,
znie tam pieseň o mládeži.

Tamara Čierniková 4.A

Snehomá vločka

Krásna si, vločka krištáľová,
potichu vyčaril t'a snežik znova.

Vločka trblietavá,
takú Pani Zimka máva.

Hrá sa, keď ja nevidím,
tíško zvoní cin-cin-cin.

Klára Paterková 4.A

Galéria úspechov našich žiakov

Počas prvého školského polroka sa uskutočnilo zopár súťaží, ktorých sa zúčastnili aj naši žiaci, niektorí veľmi úspešne. Všetkým zúčastneným srdečne blahoželáme!

..... **Mudroš-** regionálna vedomostná súťaž škôl z obcí Oravská Jasenica, Oravské Veselé a Mútne: **5. ročník:** 1.miesto: **Samuel Daniel Kosmel'**, 6. ročník: 1.miesto: **Matúš Čiernik**, 7. ročník: 1.miesto: **Ema Brontvajová**, 3.miesto: **Emma Pavčová**, 8. ročník: 1.miesto:**Soňa Pekarčíková**, 9. ročník: 2.miesto: **Lucia Farská**, 3.miesto: **Natália Brontvajová**

Mudrošom roka 2018 sa stal Samuel Daniel Kosmel' (5.ročník), ktorý získal maximálny možný počet bodov za najkratší čas.

.....**Olympiáda zo slovenského jazyka-** v okresnom kole nás reprezentovala a potešila krásnym **2. miestom Katarína Prielomková (9.r.)**

.....**Vianočná latka** – okresná súťaž v skoku do výšky, v ktorej nás reprezentovali naši žiaci taktiež veľmi úspešne. Na 3. miestach vo svojich vekových kategóriách sa umiestnili **Samuel Laštík (5.r.), Beáta Žofajová (7.r.) a Katarína Prielomková (9.r.)**

....**Červené stužky** – celoslovenská kampaň, ktorej poslaním je vyjadrenie solidarity ľuďom žijúcim s AIDS alebo HIV pozitívnym. Zo 119 škôl zapojených v tejto kampani získala naša škola vďaka uskutočneným aktivitám krásne **18. miesto v rámci celého Slovenska**.

.....**Olympiáda z nemeckého jazyka** – v okresnom kole nás reprezentovala a z **1.miesta** postupuje do krajského kola **Katarína Prielomková (9.r.)**

....**Šaliansky Mat'ko-** v recitačnej súťaži získala svojím výkonom **Dominika Graňáková (4.A) Cenu poroty**

Interview s Tomášom Madleňákom

27 rokov, pochádza z Oravskej Jasenice, vyštudoval Gymnázium A. Bernoláka v Námestove, neskôr politológiu na UK Bratislava. Pracuje v SFPA (Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku) a EurActive.

Takže najskôr d'akujem, že si si našiel čas na toto interview. Ako sa máš?

Trocha unavený, ale veľmi motivovaný. V poslednej dobe toho mám veľa, ale je lepšie mať toho veľa, ako nemať čo robiť a nudiť sa.

Predpokladám, že tvoja práca je ťažká, keď niekedy tam musíš zostať aj cez víkend. Mýlim sa?

Neviem, či ťažká je to správne slovo. Niekedy je to náročné na čas, lebo človek potrebuje tvoriť, písat články a podobne a to sa nedá robiť na rozkaz. Musím mať na to tú správnu náladu. Tak sa stane, že niektorý deň som v práci aj osem hodín, ale mám pocit, že som nič poriadne neurobil. Potom ale príde tá správna nálada, trebárs cez víkend, a za dve hodiny toho spravím veľa.

Baví ťa tvoja práca?

Veľmi, inak by som ju nerobil. Vystriedal som ich viaceru, kým som nenašiel to, čo ma dokáže užiť aj baviť.

Veľmi veľa cestuješ, práve teraz si v Bosne a Hercegovine. Aké má cestovanie prínos pre tvoju prácu?

Niekedy cestujem preto, že jednoducho musím. Napríklad mám prednášku na Ukrajine alebo konferenciu v Budapešti, tak tam jednoducho musím ísť, aj ak iba "na otočku". Čo najviac sa ale snažím cestovať aj tak, aby som niečo videl, spoznal, pochopil. Napríklad nedávno som bol v Bosne. V SFPA študujem a píšem veľa o situácii na Balkáne. Iba o tom čítať v knihách a článkoch ale nestačí. Napríklad o tragédii v Srebrenici som už mal prečítaného veľmi veľa, ale až tam na mieste som skutočne pochopil, aké hrozné to má dodnes dôsledky na ľudí, ktorí tam žijú.

Objavuješ sa aj v televizii, o čom napríklad hovoríš, keď sa tam objavíš?

Väčšinou má zavolajú, aby som im vysvetlil a povedal niečo o veciach, ktorým sa venujem. Ak sa teda stane niečo zaujímavé v EÚ alebo na Balkáne, zavolajú mňa, aby som im o tom niečo povedal, lebo to dennodenne sledujem.

Čo vlastne robíš, napr. v EurActive? Čomu sa tam venujete?

EurActiv píše články o všeličom, čo sa týka EÚ. Sú to vlastne online noviny. Ja už ale pre nich nerobím skoro nič, namiesto toho sa plne venujem SFPA.

A čo robíš v SPFA?

Je toho vlastne veľa. Predovšetkým sledujem, čo sa deje v EÚ a na Balkáne a píšem o tom. Články do novín, na internet, ale napríklad aj zložitejšie štúdie pre slovenské ministerstvá, aby vedeli, ako sa k niektorým veciam zachovať, ak nemajú niekoho vlastného, kto sa tomu venuje. Potom chodím na konferencie, kde hovorím o svojom výskume, a niekedy chodím aj prednášať na vysoké alebo stredné školy.

Nemyslíš si niekedy, že by ti bolo lepšie na Orave doma?

Niekedy áno, ale mne sa veľmi páči aj Bratislava, mám to tu veľmi rád.

Prinieslo ti nejaké skúsenosti cestovanie a poznávanie nových krajín?

Jasné, je super spoznávať nových ľudí, ich príbehy, ich kultúru. A hlavne jedlo, rád skúšam miestne špeciality. Aj keď sú pre nás možno divné. Napríklad morské koníky, korytnačku a žabu v Číne alebo morského hada v Indonézii.

Dakujem, že si si našiel čas. Prajeme veľa úspechov.

Martina Madleňáková (t. č. žiačka Gymnázia A.B. v Námestove)

Zima (umelecký opis)

Chladná a studená , ale okom a citom pravého maliara je jedným slovom nádherná. Zima je ročné obdobie, ktoré svojou krásou spríjemňuje naše čakanie na Vianoce. Ani sa nenazdáme a každú chvíľu nám už zaklopú na dvere.

Zima dáva maliarovi návrh a inšpiráciu na nové obrazy. Ten maliar Mráz nekreslí však na plátno farebnou paletou. Kreslí jemnými bielymi ornamentmi na naše okná, kôru stromov a niekedy sa dokonca pohráva svojím štetcom aj s našimi lícami.

Pani Zima zakrýva krajinu hrubou mäkučkou perinou. Trblietavé konáriky vyzerajú ako čipka na jej nádherných svadobných šatách. Jazierka a potoky si kúpili nové zrkadlá a deň čo deň sa v nich obdivujú. Pripravujú sa na veľkolepú svadbu. Podobne aj vtáčiky už nacičujú slávnostné piesne.

Vietor sa už nevie dočkať, a preto sa s Meluzínou naháňa po zasnežených dolinách. Hrá sa s krehkými konárikmi. A len pri poriadnom započúvaní sa dokážeme pocítiť , ako praskajú ich drobné prsty.

Z oblohy klesajú maličké vločky-tanečnice, ktoré ladnými pohybmi dopadajú na zem. Ich šaty sú vyzdobené ako pre pravé družičky. Drobné kvapôčky zmenili svoj tvar a vytvorili rad nebojácných vojakov. Ich zvonivú melódiu dopĺňa len písanie vetrika. Všetci sa veselili dlhý čas. Neskôr svadobný ruch ustal.

Začne sa nový čas. Čas príchodu a farieb od výmyslu sveta. Čerstvo vyspaté slniečko vystúpi po strmých svahoch. Vyšplhá sa na oblohu a preberie vládu nad celou krajinou.

Zima je krásne ročné obdobie, ale niektorí ľudia ju vnímajú veľmi negatívne. Ocenit' jej krásu a vnímať všetky veci okolo seba pozitívne dokážu len máloktoľ ľudia .

Ema Brontvajová 7.r.

Kristína Bejdáková 7.r.

Emma Pavčová 7.r.

Vločka

Krásna si ty, snehová vločka,
ty, čo padáš spod oblôčka.

Vánok veje, ty sa hojdáš,
rozplustíš sa, keď padáš.

Dominika Graňáková 4.A

Dievča Ema a počítač

Bolo raz jedno dievčatko, volalo sa Ema. Ema bola závislá od počítačových hier, hrávala ich stále.

Jedného dňa jej mama prikázala vyniesť smeti. Ema však bola veľmi lenivá a práve vtedy sa snažila dostať v jednej hre do vyššieho levelu, a tak tie smeti nevyniesla. Pre jej neposlušnosť ju počítač potrestal tak, že ju vtiahol do počítačovej hry Super Mario a musela ju hrať nonstop.

Eme sa to spočiatku páčilo, že sa mohla nerušene hrať a nikto jej nič neprikoval, ale neskôr ju to už prestalo baviť, začala sa báť a chcela sa vrátiť domov k mame. Až tam si uvedomila, že svoju mamičku a celú rodinu miluje.

Počítač jej slúbil, že ju pustí domov, ak sa z toho poučí a nebude tráviť všetok svoj voľný čas pri počítači, ale bude aj pomáhať v domácnosti. Ema mu to rada slúbila a mohla sa vrátiť domov.

Odvtedy sa počítača ani nedotkla a poslúchala mamičku na prvé slovo. Zazvonil zvonec a počítačovej hry je koniec.

autorská rozprávka 4.A dievčatá

Zdenko Kriš 7.r.

O nenásytnej líške

Pastieri si jedlo skryli
v jednom strome do dutiny.

Líška sledovala dutinu
a tešila sa na hostinu.

Pažravo zožrala celé jedlo
až jej z toho úplne zabehlo.

S bruchom veľkým z dutiny von sa tlačí,
no ani kamarátka pomôcť jej nestací.

Tak jej aspoň dobre radí.
„Byť pažravou sa neoplatí.“

Sabína Kubalová 6.r.

(zveršovaná bájka z prozaickej predlohy)

Ema Brontvajová 7.r.

Rubrika špeciálneho pedagóga

„Pomôž mi, aby som to dokázal sám.“

(Maria Montessori)

Škola patrí všetkým bez ohľadu na to, z akej rodiny pochádzame. Každé dieťa má právo, aby v školskom prostredí zažilo úspech. Viete, že na Slovensku nikoho nemožno osloboďať od povinnej školskej dochádzky?

Aj žiaci so zdravotným znevýhodnením majú právo chodiť do bežnej školy a dokázať, že sú schopní. Pre týchto žiakov je vhodné vzdelávanie formou individuálneho začlenenia v bežnej triede základnej školy, kde sa rešpektujú ich individuálne požiadavky s pomocou asistenta učiteľa. Niekedy je nevyhnutná aj úprava podmienok, obsahu, metód, prístupu a foriem vzdelávania.

Práve takíto žiaci sa často stretávajú s nepochopením, nepriyatím hlavne od spolužiakov, ale aj od nás dospelých. Učitelia v našej škole vedia, že títo žiaci častokrát musia vynaložiť veľké úsilie, aby dokázali to, čo ostatní žiaci, ale často sa stretávajú s nepochopením a neúspechom. Veselí a usmievaví žiaci v školách, v ktorých sa cítia dobre, majú istotu, že sa môžu rozvíjať, napredovať bez stresu a pocitu zlyhania.

Škola dáva šancu všetkým deťom bez rozdielu, aby do sveta dospelých nastúpili ako plnohodnotné bytosti.

Veľmi konkrétné zásady, ako pristupovať a komunikovať s ľudmi so zdravotným znevýhodnením, opisuje Krédo ľudí so zdravotným znevýhodnením (Kunc a Van der Klift, 1995):

- Nepovažujte moje postihnutie za problém. Uznajte, že moje postihnutie je črta, znak.
- Nepovažujte moje postihnutie za nedostatok. Ste to vy, kto ma považuje za deviantného a bezmocného.
- Nevnímajte ma ako pacienta. Som vaším spoluobčanom.
- Nesnažte sa ma opraviť, pretože nie som rozbity (pokazený). Podporite ma.
- Môžem spoločnosti prispievať vlastným spôsobom.
- Považujte ma za svojho suseda. Pamäťajte, že nikto z nás nemôže byť sebestačný.
- Nesnažte sa zmeniť moje správanie. Budťte potichu a počúvajte.
- To, čo označujete za nevhodné, je možno mojím pokusom komunikovať s vami spôsobom, ktorým dokážem.
- Nesnažte sa ma meniť. Nemáte na to právo. Pomôžte mi naučiť sa to, čo chcem vedieť.
- Neskrývajte svoju neistotu za „profesionálny odstup“. Budťte človekom, ktorý počúva, a nezbavte ma zápasu v snahe všetko zlepšovať.
- Neskúšajte na mne teórie a stratégie.
- Nesnažte sa ma ovládať. Ako človek mám právo na vlastnú silu.
- Nepoučujte ma, aby som bol poslušný, podrobený a slušný. Potrebujem mať pocit, že mám právo povedať NIE, keď sa chcem brániť. Nebudťte voči mne dobročinní.
- Budťte mojím spojencom proti tým, ktorí ma využívajú pre vlastné uspokojenie.
- Nesnažte sa stať mojím priateľom. Zaslúžim si viac. Snažte sa ma spoznať. Potom sa môžeme stať priateľmi.
- Nepomáhajte mi, aj keď vám to robí dobre. Pýtajte sa ma, či pomoc potrebujem.
- Neobdivujte ma. Pranie žiť plným životom nevyžaduje obdiv.
- Rešpektujte ma, pretože rešpekt predpokladá rovnoprávnosť.
- Nepracujte na mne. Pracujte so mnou.

Mgr. Miriam Vlžáková, špeciálny pedagóg

Súťaž pre žiakov 1.-2. ročníka

1				5				
		13				18		
							30	
			36					
41					45			
		54						
				67				
	72					79		
							90	
	93				98			

Postup: Najskôr doplň do tabuľky čísla od 1 do 100. Prváčikom môžete pomôcť. Potom si zober červenú pastelku a vymaľuj tieto čísla:
13,18,22,24,27,29,31,35,36,40,41,50,52,59,63,68,74,77,85,86.

Čo je na obrázku? _____

Pre žiakov 3. – 5. ročníka

Pre žiakov 3. – 5. ročníka

3					1	
5						
		3	4	2		
	4	2	6			
	6	1				5
	3					4

Viete, že.....?

- ..... slimák môže spať až 4 roky?
- ..... slony sú jediné zvieratá, ktoré nemôžu skákať?
- ..... včely zabijú viac ľudí ako všetky jedovaté hady dokopy?
- ..... vážka sa dožíva len 24 hodín?
- ..... žraloky sú imúnne proti všetkým chorobám?
- ..... dva potkany dokážu za 18 mesiacov splodiť viac ako 1 milión potomkov?
- ..... delfíny si dávajú mená?

Pre žiakov 6. – 9. ročníka

				5	4	7	8	1
		5	7					
	4		8		9			
7				9				3
2	5	3	4			1		
		4	5	6	3		2	7
8		1	3	2	7	4		6
			1	4				

- ..... mozog jedného človeka vyprodukuje viac elektrických impulzov ako všetky mobily dokopy?
- ..... iba 7% ľudí sú ľaváci?
- ..... ľudia s modrými očami sú citlivejší na bolest?
- ..... najsilnejší sval je jazyk?
- ..... zuby sú jediná časť tela, ktorá sa sama nezregeneruje:
- ..... ľudské oko dokáže rozlísiť až 10 miliónov farieb?
- ..... kosti sú 4krát tvrdšie ako betón?
- ..... na zasmiate potrebujeme 17 svalov, na zamračenie až 43?

Matej Gracík 9.r.

Vyplnené podpísané okienka vystrihnite a doručte p. u. Krišovej do konca februára. Všetky správne odpovede budú odmenené malou pozornosťou. ☺